

Súd: Okresný súd Prešov
Spisová značka: 29P/53/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8121202247
Dátum vydania rozhodnutia: 17. 03. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Katarína Vorobelová
ECLI: ECLI:SK:OSPO:2022:8121202247.4

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Prešov sudkyňou JUDr. Katarínou Vorobelovou v právnej veci starostlivosti súdu o mal. X. N., nar. XX.XX.XXXX, v konaní zastúpený opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Prešov, pochádzajúci z matky I. N., nar. XX.XX.XXXX, bytom L., L. XXXXX/XX, a z otca G. N., nar. XX.XX.XXXX, bytom L., W. XX, v konaní o zníženie výživného, takto

rozhodol:

- I. návrh na zníženie výživného zamietá,
- II. žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

1. Otec svojim návrhom podaným na tunajšom súde dňa 19.03.2021 žiadal, aby výživné pre mal. X. bolo znížené. Bližšie dôvody ani výšku výživného v návrhu neuviedol. Neskôr pri stretnutí pred vyšším súdnym úradníkom otec žiadal znížiť výživné na minimálnu výšku, pričom dôvod pre zníženie má byť skutočnosť, že je nezamestnaný, býva u rodičov, nepoberá žiaden príspevok, má nastúpiť na výkon trestu a je preňho ťažké nájsť si prácu. Taktiež má zdravotné problémy.

2. Matka maloletého s návrhom nesúhlasila. Poukázala na to, že otec sám skončil prácu v zahraničí. Dôvodom jeho zdravotných problémov ako aj nemožnosti nájsť si prácu je nadmerné požívanie alkoholu. Opatrovník taktiež s návrhom nesúhlasil.

3. Súd vykonal dokazovanie výsluchom účastníkov konania, správou opatrovníka o rodinných a výchovných pomeroch, potvrdeniami o príjmoch a výdavkoch účastníkov, oboznámením sa s obsahom tunajšieho spisu sp. zn. 30P/211/2017 a sp. zn. 29P/61/2017, ako aj ďalším spisovým materiálom a zistil tento stav:

4. Maloletý X. N. pochádza z manželstva rodičov, ktoré bolo rozvedené rozsudkom tunajšieho súdu č. k. 29P/61/2017-40 zo dňa 09.05.2018. Týmto rozsudkom bol maloletý zverený do osobnej starostlivosti matky a zo strany otca bolo určené výživné 150 Eur mesačne. Toto výživné navrhol sám otec. Už v čase rozvodu manželstva, otec maloletého v nadmernej miere požíval alkohol. V danom čase otec pracoval v zahraničí a rodičia mali ďalšiu vyživovaciu povinnosť k plnoletej dcére. Matka pracovala ako predavačka, jej čistý mesačný príjem bol 480 Eur. Otec pracoval v Holandsku. Maloletý X. bol žiakom druhého ročníka základnej školy. Matka mu zakupovala lístok na MHD. Navštevoval školský klub. Zdravotné problémy nemal. Lístok na MHD stál 10 Eur, obedy v škole 23 Eur, poplatok do školskej družiny 9 Eur. Otec na výživu syna prispieval od septembra 2017 po 200 Eur. Ich vzťah bol dobrý. V spoločnej domácnosti s matkou bývali ešte dve plnoleté dcéry. Jedna pracovala, druhá bola žiačkou štvrtého ročníka gymnázia. Matka a deti bývali v domácnosti matkiných rodičov, dôchodcov. Bývali v poschodovom dome. Rodina sa

stravovala spoločne a za bývanie matka rodičom prispievala 100 Eur mesačne. Matka splácala pôžičku vo výške 100 Eur mesačne.

5. Matka v súčasnosti pracuje ako predavačka. Jej čistý mesačný príjem je asi 700 Eur. Má ďalej vyživovaciu povinnosť k plnoletej dcére, ktorá navštevuje vysokú školu. Býva v podnájme, za ktorý platí 420 Eur mesačne. Telefóny a internet 80 Eur, splátka nedoplatku zdravotnej poisťovni 30 Eur, strava pre maloletého 30 Eur, lístok na MHD 10 Eur. Ďalšie bežné výdavky na stravu, ošatenie a podobne.

6. Maloletý X. je v šiestom ročníku na základnej škole. Výsledky v škole má dobré. Navštevoval florbal a hádzanú, ale momentálne krúžky nemá. Matka mu počas dištančnej výučby zakúpila počítač vo výške 450 Eur. Je naďalej zdravý. Výdavky má primerané veku. Matka spolu s maloletým a plnoletou dcérou bývajú v trojizbovom byte. Otec má na plnoletú dcéru určené výživné 200 Eur, ktoré však neuhrádza. Výživné na maloletého je taktiež uhrádzané nepravidelne. Neskôr si matka vybavila náhradné výživné, ktoré je vyplácané aj v súčasnosti.

7. Otec je nezamestnaný, prácu v Holandsku ukončil dobrovoľne. Podľa jeho vyjadrenia je ťažké nájsť si zamestnanie. Uviedol, že matka mu bránila v stretávaní sa so synom, čo však matka poprela. Otec nepodal návrh na výkon rozhodnutia vo vzťahu k úprave styku ani na zmenu úpravy styku. Otec neustále obviňoval matku, že mu spôsobila v minulosti dlhy a údajne kvôli tomu nemá z čoho platiť výživné. Malo ísť o dlhy na zdravotnej a sociálnej poisťovni v čase keď pracoval v Holandsku, teda pred štyrmi rokmi. Otec pracoval ako H. asistent na základe dohody o pracovnej činnosti od 06.09.2021, pričom tam pracoval asi týždeň. Dôvod ukončenia bol, že nechcel dochádzať mimo svojho bydliska.

Uviedol, že býva u rodičov a nepoberá žiadnu dávku, neskôr uviedol, že v súčasnosti žije s priateľkou, ktorá uhrádza byt vo výške 150 Eur mesačne. Taktiež uhrádza stravu. Rodičia zaňho platia telefón 50 Eur, internet 10 Eur. Platí si zdravotné odvody 80 Eur a 80 Eur je splátka. Živnosť mal pozastavenú približne do pojednávania. Na pojednávaní uviedol, že živnosť skončí alebo si ju naďalej preruší. Televíziu platí vo výške 17 Eur mesačne.

Z lustrácie v sociálnej poisťovni súd zistil, že ako samostatne zárobkovo činná osoba otec pracoval od októbra 2016 do júna 2020. Potom bol ako zamestnanec od februára 2020 do augusta 2020 zamestnaný v spoločnosti U. U. s vymeriavacím základom 812 Eur. Otec uviedol, že prácu údajne ukončil z dôvodu, že sa firma presťahovala do Bratislavy.

Podľa výpisu z registra trestov bol otec odsúdený za zanedbanie povinnej výživy a to trestným rozkazom sp. zn. 1T/38/2020 zo dňa 28.05.2020 Okresným súdom Prešov a taktiež trestným rozkazom sp. zn. 6T/31/2021 zo dňa 21.04.2021. Druhé odsúdenie už bolo s nepodmienečným trestom odňatia slobody na dobu jeden rok.

Z evidencie úradu práce bol otec vyradený 01.02.2020 z dôvodu vzniku pracovného pomeru. Neskôr sa na úrad práce už nezaevidoval. Otec uviedol, že prácu v zahraničí ukončil sám z dôvodu, že tam už nechcel pracovať. Pokiaľ by chcel, mohol tam pracovať ďalej.

Zo správy z Fakultnej nemocnice s poliklinikou Y. H. G. L. súd zistil, že otec bol dvakrát hospitalizovaný na psychiatrickom oddelení pre poruchy psychiky a správania zapríčinené užívaním alkoholu, syndróm závislosti. Naposledy to bolo od 07.01.2022 do 21.01.2022.

Zo správy všeobecnej zdravotnej poisťovne súd zistil, že otec si odvodovú povinnosť plnil čiastočne, avšak prevažne s omeškaním. Úhrady neboli realizované včas, boli vymáhané exekučne, avšak všetky exekučné konania sú k dnešnému dňu ukončené z dôvodu vymoženía pohľadávok. VŠZP eviduje k dnešnému dňu, teda k 22.02.2022 voči otcovi pohľadávku na poistnom 94,26 Eur po lehote splatnosti.

8. Podľa § 78 ods. 1 Zákona o rodine, dohody a súdne rozhodnutia o výživnom možno zmeniť, ak sa zmenia pomery. Okrem výživného pre maloleté dieťa je zmena alebo zrušenie výživného možné len na návrh.

9. Podľa § 78 ods. 2 Zákona o rodine, ak dôjde k zrušeniu alebo zníženiu výživného pre maloleté dieťa za uplynulý čas, spotrebované výživné sa nevracia.

10. Podľa § 78 ods. 3 Zákona o rodine, pri zmene pomerov sa vždy prihliadne na vývoj životných nákladov.

11. Podľa § 62 ods. 1 Zákona o rodine, plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť.

12. Podľa § 62 ods. 2 Zákona o rodine, obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov.

13. Podľa § 62 ods. 3 Zákona o rodine, každý rodič bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery je povinný plniť svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu vo výške 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené nepĺnoleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona.

14. Podľa § 62 ods. 4 Zákona o rodine, pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Ak rodičia žijú spolu, prihliadne súd aj na starostlivosť rodičov o domácnosť.

15. Podľa § 62 ods. 5 Zákona o rodine, výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

16. Podľa § 65 ods. 1 Zákona o rodine, ak rodičia maloletého dieťaťa spolu nežijú, súd upraví rozsah ich vyživovacej povinnosti alebo schváli ich dohodu o výške výživného.

17. Podľa § 75 ods. 1 Zákona o rodine, pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie.

18. V predmetnom konaní sa otec domáha zníženia výživného. Medzi účastníkmi to nebolo sporné, že pôvodnú výšku výživného navrhol otec s tým, že pracoval v zahraničí. Neskôr sám dobrovoľne ukončil prácu v zahraničí, čo otec potvrdil. Následne mal problém sa zamestnať, čo súviselo aj s nadmerným požívaním alkoholu a jeho opakovanou hospitalizáciou v nemocnici. Otec bol za neplnenie vyživovacej povinnosti aj viackrát súdne trestaný. V súčasnosti jeho zdravotné problémy, ktoré ale riadne nepreukázal taktiež súvisia s nadmerným požívaním alkoholu. Otec sa snaží zodpovednosť za svoje konanie prehodiť, či už na matku alebo firmy, ktoré sa presťahovali a podobne. Je však potrebné, aby sa predovšetkým pozrel na svoje správanie a prevzal zodpovednosť za dané konanie. Pokiaľ by tak urobil, zistil by, tak ako súd, že je sám zodpovedný za svoj život, za nadmerné užívanie alkoholu, za dlhy, ktoré mu vznikli jeho neuváženým konaním a aj za svoj zdravotný stav. Súd nemôže prihliadnúť na okolnosti, ktoré si subjektívne zavinil sám otec nevhodným správaním a hoci v súčasnosti je zrejmé, že jeho príjem je nižší než v čase keď pracoval v zahraničí, súd na toto prihliadnúť nemôže, keďže otec sa sám svojim konaním vzdal výhodnejšieho zamestnania tým, že opustil prácu v Holandsku a taktiež znížil svoju schopnosť zamestnať sa tým, že sa dostal do područia alkoholu. Takéto správanie však súd nemôže „odmeniť“ znížením výživného naopak je namieste, aby otec prehodnotil svoj doterajší spôsob života, ukončil svoju závislosť na alkohole a pokúsil sa opätovne riadne zamestnať tak, aby svoje povinnosti voči deťom, ktoré má z rozvedeného manželstva, mohol plniť. Za danej situácie však súdu neostávalo nič iné než návrh zamietnuť.

19. Podľa § 52 Civilného mimosporového poriadku, žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, ak tento zákon neustanovuje inak.

20. Podľa § 57 Civilného mimosporového poriadku, o povinnosti nahradiť trovy konania, ak nejde o trovy konania štátu, rozhoduje súd len na návrh.

21. Podľa § 58 Civilného mimosporového poriadku, o nároku na náhradu a o výške trov konania rozhoduje súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

22. O trovách konania bolo rozhodnuté podľa vyššie citovaných ustanovení. Keďže ide o konanie podľa Civilného mimosporového poriadku, súd nepriznal náhradu trov konania žiadnemu z účastníkov konania.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní od jeho doručenia prostredníctvom tunajšieho súdu (Okresný súd Prešov) na Krajský súd v Prešove, písomne v troch jeho vyhotoveniach. (§ 362 ods. 1 CSP)

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach podania (§ 127 ods. 1 CSP) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh). (§ 363 CSP)

Odvolanie proti rozsudku možno odôvodniť len tým, že:

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci. (§ 365 ods. 1 CSP)

Odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci (§ 62 ods. 1 CMP)

Odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní. (§ 62 ods. 2 CMP)

Ak odvolanie neobsahuje odvolacie dôvody alebo ak sú odvolacie dôvody nezrozumiteľné, súd vyzve odvolateľa na doplnenie odvolacích dôvodov. (§ 62 ods. 3 CMP)

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa zákona č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok).